

Druhý srpnový den roku 2008 byla neděle. Jako každý rok byl v deset hodin ráno odstartován Běh Terryho Foxe, v němž závodí i kočárky a pejskové. Jako vždy dobíhali bok po boku pan starosta Fabeš s panem hejtmánem Vystrčillem, zcela čerstvým dědečkem.

Odpoledne hrozilo deštěm, ale asi jej někdo zahnal jinam. Jako první vystoupila na Kocouří scéně dvojice **Hořký kafe**, tvořená kytaristou a zpěvákem Janem Rejhonem a bezpražcovým baskytaristou Petrem Babcem. Stejně jako v loňském létě se k nim přidala písničkářka s Frýdku-Místku Hanka Kopřivová a letos i známá pražská písničkářka Martina Trchová. Doménou všech čtyř jmenovaných je intimní hudební klub. Proto také zcela jistě neměli po vystoupení, navíc umocněnému horkem, zcela stoprocentní

Luboš Beňa a Matěj Ptaszek

foto: Tomáš Pohl ©

pocit. Jen na okraj ale dodávám, že sebekritické pocity interpretů většina publika nesdílí, o čemž svědčil i velký potlesk. Hořký kafe pro mě je ztělesněním hudebního vyjádření filigránských vnitřních citů a nálad, je to nádherná hříčka s tóny, dialog dvou duší a nástrojů. Ostatně, můžete se o tom přesvědčit na festivalu FOLKomín 2008, kde bude Hořký kafe vystupovat. Hanka Kopřivová vládne překrásným altem s nádherným výrazem. Slavná Markéta Irglová mi promine, ale kdybych volil při poslechu písničkářky s klávesami, vyberu si Hanku, a to nejen proto, že krásný alt mě vždy dostane i jako muže. Ale, last but not least, Martina Trchová nejen zdobí, ale i hezky zpívá. Ale to asi není novinka, že?

O nikom se v poslední době tolik nemluví a nediskutuje jako o interpretovi s podivnou přezdívkou **Xindl X**. Na rozdíl od Radůzy, která své pravé jméno tají, všichni vědí, že Xindl X je Ondra Ládek, devětadvacetiletý absolvent FAMU, toho času sběratel spousty cen a z nedostatku jiného šuplíku řazený mezi folkové písničkáře. V Telči jsem slyšel, zcela jistě jako poslední z posledních, Ondřeje Ládku poprvé naživo. Co je na tom mladém muži tak zajímavého? Symbolem generace 3 + 1 je pro mě Wabi Daněk s písní Outsider waltz. Doposud pro mě výpověď mladší generace představovala píseň Jardy Svobody Mraky či Černeš pasażér. Ondra Ládek jde ještě dál. Uskupí nepřebornou řadu skvělých básnických obrátů, z nichž v podstatě každý stojí za pozornost, užije moderní jazyk, aniž se sníží k tzv. modernímu jazyku ve stylu "hele kámo", do toho všeho zasadí vulgarismus, aniž by čekal smích "jen pro tu prdel" a kulometnou kadencí to do nás pálí. Jenže Ondřej Ládek není bardem pouze jako novodobý "angry young man" České republiky zasazené do přibližně dobře živených ouřadů Evropské unie a jejích domácích Sancho Panzů či vyglancovaných amerických úspěšných youppies. Ondřej říká to, co všichni cítíme, máme-li dar samostatného myšlení. Proto Ondra Ládek v současnosti přechází. Je jiný, než je běžný "folkstandard" žijící z podstaty, či pubertálně nebo postpubertálně nyjící a sám sebe litující. Ondřej, soudím ale podle sebe, je i pro starší generaci lépe stravitelný, než jsou moderní hudební směry, které starší generace nezná a většinou ani

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Čtvrtek, 14 Srpen 2008 04:00

znát nechce. Minimálně starším generacím Ondra pomůže trochu pochopit jejich děti, budou-li ovšem chtít. Kdo se chce přesvědčit o správnosti nebo nesprávnosti mých názorů, potká Ondru Ládku na Festivalu FOLKomín 2008.

Zámecká scéna patřila jako první kapele **KOA**. Tuhle kapelu jsem viděl poprvé bez Zuzany Navarové právě v Telči v přeplněném sklepě. Jestli někdo dokáže přenášet vlastní radost plnými hrstmi do publika, je to právě tahle čtveřice chlapů s názvem KOA. Jejich manažerka, blond půvabná dáma Zuzana Hanousková, mi před rokem líčila, jak kapela řešila, co bude po odchodu Zuzany Navarové. Podle mého soudu je Zuzana Navarová nenahraditelná a rozhodnutí hrát bez zpěvačky nebylo asi lehké, ale ukázalo se jako správné. KOA těží z muzikantského mistrovství, ale i z bohaté autorské invence jednotlivých členů, zejména z dílny Mária Biháryho. Nad tím vším úsměv a šarm kontrabasisty Františka Raby, zázračné kytarové prsty Omara a indiánská magie paliček a dalších nástrojů v rukou Camilla. Začátek večera byl jako malovaný.

Kapela s názvem **-123 minut** už v Telči hrála, a to na zimním stadionu. Trojice ve složení bicí, kytara a basová kytara hraje s obměnami za bicími od roku 1996. Vůdčí osobou, vynikajícím kytaristou a zpěvákem, je Zdeněk Bína. S tímhle hlasem a drivem se dobývají světová pódia a studia. Kapela má řadu ocenění i nominací na ceny. Je velmi dobrým dramaturgickým tahem dát -123 minut na festival. Není to standardní bigbít, je to rockové rodinné stříbro. Na dialogy kytary a baskytary, stejně jako na nadoblačný zpěv Zdeňka Bíny budu, a nejen já, velmi dlouho vzpomínat. Díky.

V pondělí byl již třetí srpnový den roku 2008 a do sluníčka občas foukalo, občas již i ze strnišť, jak říkával pan Bajza v Bylo nás pět. Na Kocouří scéně, ale i večer na Nocturnu, vystoupili dva muži, jeden z jižního Slovenska a druhý z Ostravy. Ten první se jmenuje **Luboš Beňa** a ten druhý

Ma

těj Ptaszek

. Můžete je vidět hrát na Karlově mostě v Praze, nebo i v nějakém pražském klubu. Luboš hraje na bluesovou kytaru, kterou konstruoval kdysi jeho krajan v USA, Matěj zpívá, hraje na spousty většinou zde zcela neznámých foukacích harmonik a občas používá zesilovač v podobě gramofonové trouby z dvacátých let. Zpívají blues v jeho prapůvodní podobě, která vznikla v deltě řeky

Mirka Rosendorfová

foto: Tomáš Pohl ©

Mississippi v USA v počátcích minulého století. Luboš USA a onu oblast několikrát navštívil a hrál zde jako muž z Východu onu tak magickou hudbu. Matěje pak poznal právě na Karlově

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Čtvrtek, 14 Srpen 2008 04:00

mostě a myslím, že to bylo osudové setkání. Matěj toho o blues ví hodně a jeho zcela osobitý zpěv, zatím snad bez újmy na hlasivkách, je věrnou kopií zpěvu černého lidu Ameriky. Autoři ani interpreti v období silné rasové segregace neměli vzdělání a zpívali o tom, co je trápilo a také samozřejmě o lásce. Zpívali o touze dostat se z vězení, o lámání kamene vězni a o dalších, často osobně prožitých tématech. Matěj má zpěv, včetně přízvuku angličtiny se všemi nuancemi a vlivy prostředí dokonale v malíku a Lubošova kytara "jede jako dráha". Diváci poznali i prapůvodní podobu některých dnes téměř již zlidovělých písní, hraných jazzovými orchestry. V deltě Otce vod má svůj prapůvod i rock and roll. Pozvání této dvojice, která cestuje i po Evropě, do Telče je záslužný čin.

Večer na zámku zahájila písničkářka **Petra Šany Šanclová**. Krom sebe a svých andělských modrých očí přivezla kytaru a několik krásných písniček ze svého zatím jediného alba nazvaného podle znamení, ve kterém se narodila. Mimo perfektního ovládnutí nástroje a krásného zpěvu má Šany charisma, jaké má málokterá zpěvačka. Bohužel je "děvče opravdu skomné" a nemá třípatrový dům, protože její domek v Kobeřicích nemá ani jedno patro. Její inteligentní osobitá tvorba i interpretace by však potřebovaly překročit hranici skromnosti a více vejít mezi posluchače a diváky. Bylo by pro ni i pro diváky škoda se více navzájem neznat. Takových šikovných děvčat jako je Šany se na našich pódiih moc nevyskytuje.

Po dívčím zpěvu spojily síly dvě bigbítové legendy, **Radim Hladík** a **Vladimír Mišík**. Radim Hladík obnovil svou legendární kapelu

Blue Effect

(chvíli též M Efekt), kde s ním hrají tři mladí muzikanti v čele s kytaristou a panem zpěvákem a showmanem Honzou Křížkem. Krom vzpomínek na řadu skladeb Effectů ve zcela nové úpravě zní i jiné skladby, včetně titulního Kuřete

☐ *hodinkách*

z nej éry Flamenga, a skladby z "minulosti" Honzy Křížka. Vladimír Mišík na chvíli při příchodu odhodil berle. Za doprovodu kytary Radima Hladíka vybral ze svého bohatého repertoáru takové klenoty jako Špejchar blues či Šmajdaky a ploužáky a chybět nemohl ani

Sunny Grave

, žádaný ovšem těmi, kteří nepamatují jako "Ty Pelíšky". Přes všechny problémy, které Vladimíra Mišíka po dožití šedesátky pronásledují, je to stále pan zpěvák a pan autor. V další části pak Blue Effect k mé radosti

dal průchod pásmu složeného z útržků rockových a jiných pecek, jak jsem jej nedávno zažil v Balbínce. Pouhé pozorování grimas Honzy Křížka je silným zážitkem. Ke konci se na jeviště vrátil Vladimír Mišík a

Sluneční hrob

, což je druhý a používaný název písně složené pod vlivem sovětské okupace před 40 lety, si zpívalo celé nádvoří. Byl to večer a koncert jako malovaný, že se spát nemohlo a ani nešlo.

Čtvrtý srpnový den roku 2008 bylo úterý. V okolí Telče je spousta lesů lákajících každé léto houbaře. Podle ankety mezi místními houbaři má houbaření zatím dvě stránky. První je, že šťastlivec přinese z lesa plný košík a druhou, že polovina hub je červivá. Není ale všem dnům konec a organizátory festivalu i diváky, kteří si koupili lístky, zajímá především, zda večer zmoknou či nikoliv. Oproti loňsku, kdy pláštěnka patřila ke každodenní výbavě, odpočívá letos zatím na dně batohu. Každý den létá nad Telčí balón a podává Medvědovi zprávy z první ruky.

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Čtvrtek, 14 Srpen 2008 04:00

Snad osádka nejen podává zprávy, ale i zahání déšť.

Každoročně lemují náměstí stánky, nikoliv ale na levnou krásu. Trhovci a jejich nabídka se v podstatě nemění. Jako vždy prodává v jednom ze stánků své vlastnoručně navržené zboží nápadně půvabná zpěvačka kapely Taboo, Helena Adamčíková. Letos, jak mi Helena řekla, pouze prodává a ke své i mé lítosti nezpívá. Vedle ní prodává své krásné obrázky s pozadím domů Telče i jiných historických měst černovlasá výtvarnice, známá pod přezdívkou Kasandra. Její výtvarná díla by mohla zdobit zejména dětské knihy.

Epy de Mye

foto: Tomáš Pohl ©

Vedle stánků se na náměstí každý den od sedmnácti hodin i hraje. Ten den vystoupila kapela **M arien**

, jejíž základ vytvořila legendární Poupata. Páteří i osou kapely je neúnavný skladatel, zpěvák a kytarista Vít Troníček, muž veliké melodické i textové invence. Jediná žena v kapele, zpěvačka Zdena Němcová, měla ten den potíže s hlasem, takže repertoár ležel převážně na mužské populaci v kapele, včetně pro mě nového chorálu o tom, jak mužští v kapele budou pořádat samostatné porady v hospodě, o níž se nesmí dozvědět manželky i Zdena. Na jednu píseň od bývalé a bohužel neexistující kapely Magison vystoupila na pódium manželka foukačkáře Zbyňka Zubříka Rosendorfa, Mirka. Jak mi Mirka řekla, má starosti především s dětskými nemocemi svých dvou potomků, ale občasný vzpomínkový večer na Magison by určitě neškodil. Marien na náměstí potvrdil, že patří k folkové špičce v České republice a její vystoupení na zámeckém pódiu by divákům vůbec nevadilo.

Zámecké a dost zaplněné nádvoří patřilo v první části jihlavské kapele **Epy de Mye**, která zde vystoupila poprvé. Kapela je vybavená na cestu gejízirem skladatelského talentu Honzy Přesličky a interpretačním uměním kytaristy Lukáše Kazíka a kontrabasistky Lucie Cíchové. Krom toho je kapela zocelena nesčetnými jamy za vydatné podpory přátel z jiných kapel, včetně zmíněné kapely Marien. "Epíci" by klidně ten večer snesli o něco delší prostor na hraní. Líbili se a to nejen proto, že pod pódiem seděl jejich fan klub s tričky s logem kapely.

Žánr zvaný bluegrass, slangově "bégéčko", ten večer zastoupilo mezinárodní sdružení s názvem **Grass Country Drive**, což je složenina kapely Drive, představované zejména Davidem Němečkem a jeho ženou Veronikou, a členy slovenské skupiny Grass Country. Výkon tohoto uskupení byl profesionální, ale nějak tomu chyběl ten "drajv" s malým "dé". Několikrát jsem se koukal s kamarádkou na hodinky, což vždy něco značí.

Možná, že ten pocit pramenil i z očekávání **Roberta Křesťana** s kapelou **Druhá tráva**, což byl a je pro mě hudební svátek. Robert Křesťan poslední dobou, zejména po vydání alba

Dylanovky

, bourá mýtus zasněného a vážného tvůrce. Celý večer měl na tváři úsměv, byť zaskakoval jako kytarista za Emila Formánka, který utrpěl úraz ruky při pádu z kola. Popisovat mrazení v zádech

Napsal uživatel Tomáš Pohl
Čtvrtek, 14 Srpen 2008 04:00

není nutné, příznivci a znalci Druhé trávy vědí a znají.

Tenhle ten dokonalý hudební stroj s lidskou tváří nestál ten večer za zády jen své pěvecké hvězdě, ale i legendě české country a populární hudby **Pavlu Bobkovi**. Pan Bobek vyhrál nad nemocí a oslavil velmi kulaté životní jubileum. Po smrti svého velkého kamaráda ještě ze slavné éry Semaforu, Miloše Nopa, hostuje Pavel Bobek krom Druhé trávy i s

Malinabandem

a s kapelou Pavlíny Jíšové. Viděl jsem relativně dost společných koncertů Pavla Bobka, ale s lítostí musím konstatovat, že koncert s Druhou trávou na zámku byl nejslabším, který jsem viděl. Při vší úctě k veliké pěvecké i lidské legendě, kterou jsem jako mladík až nekriticky uctíval, jsem ten večer nemohl neslyšet šumlování, zadrhávání i výpadky z rytmu. Ale publikum ctí značku legendy a bouřlivě tleskalo. Prodává především jméno a ochranná známka a Pavel Bobek tyto parametry splňuje na sto procent. Totéž jsem zaznamenal při bouřlivém aplausu zcela průměrnému výkonu sestry Markéty Irglové, Zuzany. Jméno či odlesk slávy dává klapky na oči a zakrývá uši. Nechť se na mě příznivci Pavla Bobka nezlobí, ale v daném případě lze buď taktně mlčet, nebo psát pravdu. Přesto všechno držím Pavlu Bobkovi všechny palce, které zatím mám. Jeho album

Ved' mě dál, cesto má

pro mě zůstává hvězdou v normalizační popové hrůze.

Večer a ráno patřilo jamu ve sklepě, kde se plně odrazila paleta současných i dalších účinkujících na festivalu. Noc a den jsou v Telči v heglovské dialektické jednotě.